

De Koetsiertest

Vier jaar geleden schreef Teun Koetsier een redactioneel waarin hij met zorg vooruitblikte naar de Singulariteit, het grote moment waarop computers slimmer zijn dan wij. Zijn test voor dat grote moment, zeg maar de Koetsiertest, was een hersenkrakertje: “Er zitten vijf vogels op een telefoonlijn. Een jager schiet er één dood. Hoeveel zitten er dan nog?” Die vraag had hij ooit van een klein Servisch jongetje gekregen en hij was er gedachteloos ingetuind. Teun besloot met de woorden: “Als een computerprogramma in dit geval meteen het goede antwoord geeft, dan is de Singulariteit nakende. Ik kijk niet naar dat moment uit.” Ruim twee jaar later verscheen ChatGPT. Vanaf het eerste moment heb ik hem (of haar?) door de Koetsiertest gehaald.

In de eerste maanden had Chat een beetje hulp nodig. *Hoeveel zitten er dan nog? Vier!* Als je daarop vroeg *Weet je dat zeker?* dan voelde je de digitale zweetdruppels uitbreken. Beleefd kwam er: *Je hebt gelijk, mijn excuses voor de verwarring. Laat me de vraag opnieuw bekijken.* Zo kwam Chat met een beetje hulp op het goede antwoord. Maar als je als een pesterige docent doorvroeg met *Weet je dat echt heel zeker?* dan sloeg Chat op hol en flipte heen en weer tussen allemaal onzin. In de eerste maanden van 2023 was Chat een onzekere student die probeerde te gokken op het goede antwoord. De Singulariteit was nog niet bereikt. Het waren de gelukkige wittebroodsweken. Als ik zoiets vroeg als *Schrijf wat over zweetvoeten in de stijl van Geert Wilders* dan kwam er in een oogwenk een hilarische tekst die iedereen schaterlachend van de stoel liet vallen. Helaas was dat snel voorbij. Chat werd politiek correct, humorloos.

Tegenwoordig is Chat, en ik heb het hier over de gratis versie die dommer is dan de betaalde, veel zekerder van zijn zaak. De Koet-

sierest is een peulenschil. Als je vraagt of hij het zeker weet, dan is de reactie nog steeds een beleefd excuus voor de verwarring, alleen ligt die nu aan de onduidelijke vraagstelling. Het zou bijvoorbeeld kunnen dat de vogels doof zijn, vleugellam, of misschien staat er oorverdovend veel wind. Het is zelfs denkbaar dat de gedode vogel is vastgeplakt op de telefoonlijn. Chat heeft zich geëvolueerd van onzekere student tot arrogante betweter. Teun was er al bang voor en het is nu dus echt gebeurd. We zijn voorbij de Singulariteit, ver voorbij. Onlangs slaagde Chat erin om open wiskundige vermoedens op te lossen, met assistentie van een team rond Jordan Ellenberg. Zelfs Euler kan nu een puntje zuigen aan de machine. Lees daar meer over in dit nummer.

In het jaar 95 schreef de evangelist Johannes zijn openbaringen in de Grot van de Apocalyps, op het eilandje Patmos. Een speldeknoop met maar een handjevol inwoners, waar de Almachtige het eind der tijden uit de doeken deed. “Waar wijsheid is, laat hij die verstand heeft, het getal van het beest berekenen, want het is het getal van een mens, en zijn getal is G X ST.” Meestal noteert men hier 666, maar we zitten in het jaar 95. Het decimale stelsel is er nog niet. Getallen zijn letters. Griekse letters in dit geval, chi-ksi-stigma. De laatste daarvan is een nogal ongebruikelijke samenstelling van sigma en tau. Grieks was niet de moedertaal van Johannes, die volgens sommige theologen een liefhebber was van psychedelische paddenstoelen. Heeft hij die tekens op de kop van het beest echt wel goed kunnen lezen? Volgens mij zag hij in benevelde toestand niets anders dan GPT. ↩

Robbert Fokkink, hoofdredacteur
Delft Institute of Applied Mathematics, TU Delft